

TOMIS

REVISTĂ EPARHIALĂ DE CONSTANȚA

CEL CE VA BEA DIN APA, PE CARE O VOIU DA EU,
NU VA INSETA IN VEAC. — IOAN IV. 14

TOMIS--Martie 1939

1. *Pastorala* P. S. Episcop Gherontie
2. *Minunea Minunilor* Pr. C. Staicu, Referent
3. *Veniți credincioșii* Protopop M. Buric
4. *Inviere* Referent
5. *Invierea Mântuitorului* Ec. D. Dumitrescu
6. *Pentru Inviere* Pr. Gh. Popescu-Ghimpați
7. *Sf. Evang. Florii* Pr. C. Staicu, Referent
8. *Pace vouă* Al. P. Nicorești
9. *Necredința (Poesie)* Pr. Gh. Stroe-Carali
10. *Portretul I. P. S. Patriarh Miron* * * *
11. *Cuvântare la Comemorare* Referent
12. *Cronica externă* Pr. Gh. Grumăzescu
13. *Informațiuni*
14. *Partea oficială :*
 - a) *Circulări*
 - b) *Mulțumiri și Publicațiuni*
 - c) *Reviste primite în schimb*

T O M I S

Revistă oficială eparhială de Constanța
Sub patronajul Prea Sfințitului
EPISCOP GHERONTIE

GHERONTIE

Din mila lui Dumnezeu,
Episcop al Tomisului și Durostorului.

Către iubiții săi fii sufletești dela sate și orașe.

Creștinii de pretutindeni se veselesc la vestirea sărbătorilor, cari amintesc desrobirea neamului omenesc din păcatul cel veșnic.

Cântări de slavă se înalță în toate bisericile creștinătății, spre lauda Celui, cari s'a jertfit pe sine pentru noi.

De atâtea secole sărbătorim Invierea cea de a treia zi, a Celui care a fost trimes, din Sânurile Tatălui, să pătimească pentru noi, răscumpărând prin moartea Sa greșalele, celor cari nu-și mai aduceau aminte de Dumnezeu, nici de poruncile Lui.

Fiecare dintre noi — sărac sau bogat — ciocnim ouăle roșii în numele Lui și în fiecare casă răsună cântarea plină de adevăr: Christos a Inviat din morți, cu moartea pre moarte călcând, și celor din mormânturi viață dăruindu-le.

Conștiința noastră, adormită de viața îmbelșugată și săturată de toate plăcerile, nu se mai întrebă însă, dacă — cu adevărat — merităm să ne bucurăm în tihnă de binefacerile, pe care le-a adus în lume Sfânta Jertfă a răstignirii lui Iisus Christos.

Se va ceti în prima și a doua zi de Paște la biserică, după Sf. liturghie.

De aceia, astăzi să ne oprim o clipă — și cugetând adânc — să vedem dacă viața noastră este asemenea învățăturilor Lui.

*
* *

În adevăr, Sf. Scriptură ne arată cu pilde, din însă-și viața Mântuitorului, virtuțile creștinești, care trebuie să călăuzească viața noastră, pentru a fi bine plăcută lui Dumnezeu și pentru a împlini rostul nostru pe pământ.

Aceste virtuți: bunătatea, blândețea, cucernicia, răbdarea, lepădarea de sine, înfrânarea, iubirea de aproapele, credința în Dumnezeu, nu sunt vorbe goale. Fericit cel care le înțelege și trăește prin ele!

*
* *

Așa stând în fața conștiinței voastre, să vă întrebați: ce fapte bune ați făcut, cari să vă dea dreptul a vă bucura pe deplin de strălucita Înviere a Domnului?

Ajutat-ați, oare, pe văduva sărmană, care a venit la ușa voastră cerând milă, ați spus o vorbă blândă, celui cari se găsea în durere; v'ați înfrânat poftetele vinovate; ați răbdat o vorbă mai aspră; v'ați făcut datoria față de sufletul vostru, rugându-vă cucernic lui Dumnezeu, nu v'ați mândrit; n'ați pismuit; n'ați pârât; n'ați năpăstuit pe aproapele vostru; n'ați jurat strâmb; ați postit zilele prescrise de biserică, pentru ca astfel să vă pregătiți pentru Sărbătoarea cea Mare a Învierii, Celui care a mântuit lumea?

Mulți dintre voi, vor fi făcut toate acestea; dar, iarăș, câți nu vor fi supărat pe Dumnezeu prin faptele săvârșite și nu-și vor fi atras mânia Lui nesocotindu-L?

Pilda rea e ca neghina, îneacă holda și o nimiceste.

Vedeți, că de câțiva ani, — mai cu seamă dela război încoace — atâtea semne, cari ar trebui să ne îngrijoreze, ne arată că Dumnezeu n'ar fi prea mulțumit de faptele noastre:

Și El ne ceartă în felul Lui.

Aici, nu plouă la vreme, sau nu plouă deloc. Colo, a bătut grindina, când recolta era mai frumoasă, în altă parte a dat îngheț, tocmai când mugurii erau în toi; sau apele au venit mari și au înecat pășunea, sau vitele s'au îmbolnăvit și leac nu au; sau pomii nu dau rod, și astfel viața se face mai grea pe zi ce trece, iar lipsurile de tot felul, pe care le suferim de pe urma acestor neajunsuri, în loc să ne deschidă ochii, ca să ne putem îndrepta, noi bârfim pe Dumnezeu, făcându-L vinovat de răul nostru și în felul acesta, în loc de a-L îmbuna prin rugăciunile noastre și printr'o viață creștinească, îl depărtăm de noi, și-L facem să ne mustre și mai aspru.

Căci, noi toți trebuie să înțelegem, că Dumnezeu e iertător, e blând, e nemărginit de bun; însă nu trebuie să uităm, nici să stăruim în fapte rele, cu nădejdea, că El este bun și iartă.

De aceea, iubitorilor, căutați cu stăruință, să vă faceți plăcuți lui Dumnezeu și vrednici de jertfă. Fiului Său, ca printr'o viață creștinească, să găsiți fericirea voastră și a copiilor voștri.

Sunt zilele Paștelui:

Fiecare dintre voi — plecând dela biserică — se duce la casa lui, unde îl așteaptă masa întinsă cu toate bunătățile, dar, înainte de a începe să măncați, gândiți-vă, că nu toți au ce așterne pe masa lor în această zi de sfântă sărbătoare.

Undeva, într'un colț de sat — se află poate o văduvă sărmană. Și ea, ca și voi, ar dori să se bucure de Invierea Domnului; dar iată, atâtea nevoi o doboară, că nu are nici vreme, nici curaj să se veselească.

Ceia ce prisosește dela masa voastră, ei i-ar potoli foamea și setea, iar pe voi nu v'ar sărăci. Dar, dragii mei, trebuie să știți, să faceți milostenia. fără ca cel care o primește să se simtă umilit; căci zadarnic veți da voi cu amândouă mâinile, dacă darul vostru nu va fi însoțit de o vorbă bună și o privire blândă și discretă.

Aduceți-vă aminte, în zilele de bucurie, și de orfani și de bolnavi, de toți cei umiliți — și ajutați-i ca și Dumnezeu să ajute vouă.

*
* *

Mai sunt, dragii mei, atâtea fapte bune prin care vă puteți face plăcuți lui Dumnezeu, încât numai bună voință să aveți și le veți îndeplini fără osteneală și fără să băgați de seamă.

Apoi, căutați să fiți mulțumiți, cu ceia ce vă dă Dumnezeu, iar când un lucru nu izbutește după voia voastră, sau când o durere vă încearcă, ziceți și voi ca dreptul Iov: «Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Lui binecuvântat». Așteptați, astăzi Dumnezeu vă încearcă, dar mâine vă dă întreit.

Casa voastră să vă fie sfântă. Cinstiți-vă tovarășul de viață, — pe care Dumnezeu vi l-a ales — și creșteți copiii voștri în dragostea de biserică, de bine, de adevăr și în spiritul dreptății nepărtinitoare.

Învățați-i să fie cinstiți, să meargă drept pe calea vieții, să nu fie lacomi, să nu fie mândri, să asculte pe cei mai mari, să-și facă datoria față de Dumnezeu, de neam și de lege.

Astfel trăind, astfel lucrând, vor fi adevărați creștini și buni cetățeni ai țării lor.

*
* *

Mulți dintre voi veți fi având poate, obiceiul să sărbătoriți ziua Domnului, cinstind un pahar cu vin, — sau mai multe, — la cârciuma satului, sau la bodega din oraș.

Nu zic, veselie e bună și un pahar cu vin, asemenea. Numai că, în loc să-l beți la cârciumă, unde stăpânul ei caută să-și vândă marfa în paguba sănătății și pungilor voastre, eu cred, că ar fi mai bine și mai frumos să vă veseliți în casa voastră, cu familia și prietenii voștri; dar și asta cât mai rar și numai după ce vă veți fi făcut datoria față de Dumnezeu, mergând la biserică cu mintea limpede și inima curată.

Băutura prea multă slăbește trupul, sdruncină

mintea, aduce sărăcia și boala în casa și familia celui bețiv.

Pe lângă băutura, mai sunt o mulțime de alte rele, de cari trebuie să vă feriți cu toată puterea, pentru că, odată ce răul a pus stăpânire pe om, cu greu îl mai poți alunga.

Fiecare lucru, cu cumpătare și la vremea lui. Căutați, dar, ca orice faptă a voastră să fie bine cumpănită, ca să nu strice nici vouă, nici celor din jurul nostru.

Diavolul stă totdeauna gata, să piardă sufletele noastre; dar noi nu trebuie să-i dăm prilej.

✱

Nădăduiesc, iubitorilor, că voi v'ați ferit de a cădea în păcat; dar, dacă totuși, unii dintre voi vor fi greșit — cu voe, sau fără de voe — sărbătoarea de astăzi este prea însemnată, pentru că Dumnezeu, în marea Lui bunătate, să nu vă ierte, primindu-vă deopotrivă în Sânul dragostei Sale.

De aceia, acum când toată ființa și firea întreagă se trezește la viață, când sufletul cald al primăverii înnoește pământul și-l îmbracă în vesmânt strălucitor de bogăție, lepădați depe voi jugul răutății, veniți cu inima curată, la altarul Celui care a Înviat și, luând lumină din Lumina Lui, înfrățiți-vă și împăcați-vă în numele Lui Christos Dumnezeu.

„El este lumina, El este bogăția, El este adăvărul, El primește pe cel de pe urmă ca și pe cel dintâi, odihnește pe cel dela al unsprezecelea ceas, ca și pe cel ce a lucrat din ceasul dintâi, pe cel din urmă miluește și pe cel dintâi mângâe, acelaia și acestuia dăruiește și lucrul cinstește și socoteala laudă» (Sf. Ioan gură de Aur).

Că mare este domnul și noi toți — buni sau răi suntem fii dragostii Lui și în nemărginita-I bunătate, împarte darurile Sale bogate deopotrivă tuturor. Amin.

9 Aprilie 1939. „Hristos a înviat!“

+ GHERONTIE

Minunea minunilor!

Că Iisus Christos a fost cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, părtaș al Treimii celei mai pre sus de fire și nedespărțite, a dovedit-o Insuși prin propovedania Sa, care cuprinde învățătură și principii de viață, neîntâlnite și nedepășite, până atunci și până astăzi, de mintea omenească și de altă parte, prin faptele extraordinare, pe cari le-a săvârșit între oameni, în scurta Sa trăire pământească. În adevăr, doctrina creștină a adus oamenilor, — cum cugetarea lor n'a putut concepe, — iubire serafică între ei; îmbrățișare a dușmanilor chiar, căci «răul cu bine îl învingi», întotdeauna; dreaptă așezare socială, prin desființarea sclaviei și a situației umilitoare, în care era ținută femeea; precum și prin îndemn continuu la înfrățirea popoarelor, prin înlăturarea urei de rasă, căci «nu este iudeu, nici elin; nu este rob, nici slobod, ci toți sunt una înaintea lui Christos». Ceeace a adus Mântuitorul pentru viața noastră a tuturor, prin învățătura Sa divină, nici o filosofie omenească n'ar fi putut însăila și, nici după apariția creștinismului, nu s'a putut întrece, prin gândire umană, înalta morală socială, cuprinsă în Biblie.

Unii filosofi și dintre cei mai mari, din epoca post creștină, n'au făcut altceva prin sistemele lor de gândire, decât au reprodus, sub o altă formă, cugetarea scripturistică, creștină. Revoluționarul filosofiei umane, olimpiantul Emanuel Kant al Germanilor, prin al său «imperativ categoric», repetă, pur și simplu, eternul adevăr biblic: «precum voiești să-ți faci ție oamenii, fă și tu lor asemenea». Dar, divinitatea lui Iisus a fost vădită lumii, mai ales prin faptele Sale uimitoare, prin minunile Sale.

Mântuitorul, în cei trei ani ai predicării Sale, a săvârșit, ca nimeni altul, — fiindcă putere de sus avea — mari și numeroase minuni.

A răspândit, în tot locul, și a dăruit tuturor, cu generositate cerească, mângâiere și alinare, în suferințele

trupești și sufletești. A îndreptat, Iisus Domnul picioarele celor ologi și i-a făcut sprinteni și sănătoși; a deschis ochii celor orbi din naștere sau din cauza multelor păcate, dându-le puțința să se poată bucura de binefacerile luminii și să admire, prin frumusețile firii, însăși înțelepciunea Creatorului; a vindecat pe slăbănogi; a alungat duhurile cele necurate, redând societății pe demonizați; a înfrânt legile naturii, prin înmulțirea minunată a pâinilor, prin prefacerea apei în vin la nunta din Cana Galileii, prin domolirea furtunii pe marea în cumplită tălăzuire, dar mai ales prin biruința Sa asupra morții, căci viață a redat, — după trecere nedesmințită la cele veșnice — lui Lazăr din Betania, bunul Său prieten, ficei lui Iair, mai marele sinagogii și fiului nemângâiatei văduve din Nain. Iată fapte și încă multe altele, — lăsate nouă spre cunoștință și puternica credință, prin Sfânta Scriptură și Tradiție, — cari mărturisesc despre dumnezeirea Fiului.

Mai presus de toate acestea, însă, stă și va glăsuși veacurilor minunea minunilor, Invierea dintre cei morți a Insuși Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Christos. Invierea lui Iisus constituie cea mai puternică dovadă a dumnezeirii Sale.

Pe acest mare eveniment, se razemă întregul edificiu creștin, toată credința noastră creștină ortodoxă. Căci, după vorba Apostolului neamurilor: «Dacă n'a înviat Christos, deșartă este predicarea voastră, deșartă este credința voastră și ne aflăm și noi martori mincinoși ai lui Dumnezeu, căci, împotriva lui Dumnezeu, am mărturisit, că El a înviat pe Christos, pe care nu L-a înviat» (I Corint. 15, 14-15). De Invierea Domnului Christos rămâne strâns legată învățătura creștină despre nemurirea sufletului omenesc și despre învierea dela judecata cea din urmă a tuturor muritorilor (Romani 6, 5; 6, 8; 8, 11; I Corint. 15, 12; I Tesalon. 4, 14 etc). Intreaga doctrină a religiei creștine despre mântuirea noastră, despre intrarea noastră în veșnicie, — prin Fiul lui Dumnezeu, care putere are să ierte păcatele oamenilor — se fundamentează pe acest fapt extraordinar, ceresc cu adevărat (Romani 4, 25; I Corint. 15, 17).

Invierea lui Iisus n'a fost întâmplare, ci un fapt sigur, încadrat în iconomia dumnezească din eternitate, prezis de proorocii Legii Vechi (Ps. 15, 10; Isaia 26, 19; 53, 10) și anunțat cu precizie matematică de El Insuși (Matei 16, 21; 17, 23; Marcu 8, 31; 10, 34; Luca 9, 22; Ioan 2, 19-22 etc.) Ea a fost săvârșită prin puterea Treimii în unime: Tatăl, Creatorul (Fapt. Ap. 2, 24; 10, 41; Rom. 8, 11; Ef. 1, 20 etc); Fiul, Mântuitorul lumii (Ioan 2, 19; 10, 18) și Sf. Duh, Mângăietorul (Rom. 1, 4; I Petru 3, 18).

Invierea reală și istorică a Mântuitorului o mărturisesc următoarele :

1) Prin antiteză, însăși moartea Sa adevărată, despre care scriu toți cei patru Sf. Evangheliști, afirmând că Iisus și-a dat duhul pe crucea de pe locul «Căpățanii», între doi tâlhari de drumul mare.

2. Arătările Domnului, după Sfânta Sa Inviere, Femeilor mironosițe, în preajma mormântului; Sf. Apostoli, la cari intră în două rânduri prin ușile încuiate; lui Luca și Cleopa în calea lor spre Emaus; iarși Sf. Apostoli pe țărmul Lacului Ghenizaret, la poalele unui munte din Galileia și Sfântului Pavel, în drumul său spre Damasc, în chip cu totul minunat.

3) Insași purtarea Evreilor, după consumarea faptului extraordinar al Invierii, căci ei, deși acuzau pe Sf. Apostoli, că ar fi furat trupul Domnului din mormântul păzit de ostași și pecetluit cu piatră grea, totuși nu s'au gândit niciodată, să-i urmărească și să-i prigonească pentru acest fapt, ci îi persecutau, fiindcă își îngăduiau să vestească lumii pe Iisus cel înviat din morți.

De altă parte, aceiași Iudei nestatornici și venali cași până în ziua de astăzi, se grăbesc să astupe gura ostașilor străjeri ai mormântului Domnului Christos, plătindu-i cu bani grei, ca să nu mai trâmbețeze despre Invierea reală a Fiului lui Dumnezeu; ci să glăsuiească minciună, cum că Apostolii aceia fricoși, timizi, tremurând până în adâncul ființei lor în fața prigoanei deslănțuite, au cutezat să corupă cu sărăcia lor pe paznici și, astfel, să fure trupul lui Iisus.

4) Purtarea de mare curaj în propovedanie a Sf. Apostoli, după Învierea Domnului și după ce li se arată de mai multe ori, este apoi, adânc elocventă. De unde, până la faptul Învierii, Sf. Apostoli stăteau cu ușile încuiate, de frica Iudeilor, — după aceasta, curajul lor crește până la ultimile limite, până la jertfa de sine.

Dacă Iisus n'ar fi murit și n'ar fi înviat cu adevărat, nebunie este să crezi, că Sf. Apostoli s'ar fi putut sacrifica pentru lucruri imaginare. Ei s'au lepădat de Invățătorul lor, — după ce a fost prins de Evrei, și dat răstignirii, — dar după Învierea și arăturile Sale, frica ce-i cuprinsese pe ucenicii Domnului s'a prefăcut în curaj de neîntrecut și sărăcia lor în tezaur nesecat de propovedanie a învățaturii creștine.

5) Repedeza răspândire a creștinismului, pe niciun alt fapt, nu se putea întemeia, decât pe Învierea lui Iisus. Cu toate persecuțiile aprige din partea împăraților păgâni de pe vremuri, cari dețineau puterea lumescă; cu toate intrigile și țesăturile fațetiste ale Evreilor din trecut, istoria creștinismului a mers triumfătoare înainte, călcând în picioare cultul religiilor politeiste sau dualiste, — al Cibelei și zeului oriental Mithra în deosebi, cari căutau să-și facă loc în conștiința oamenilor.

Nici un alt cult păgân și nici cel mozaic n'au putut să cucerească sufletul umanității, la apariția creștinismului, căci lupta era inegală, se angajaseră în război două puteri contrastante :

Dumnezeirea reală a doctrinei creștine cu minciuna unor religii păgâne în desuetudine; Cerescul cu pământescul; Cele divine cu cele omenești; minunea de esență suprenaturală cu firescul banal și mărginit; cutremurătoarea Înviere a Domnului, de proporții cosmice, cu svârcolirile neputincioase ale unor superstiții religioase muribunde. Învierea lui Christos s'a ridicat drept, ca un stâlp luminos, în istorie și a cucerit-o. Ea va fi pururi scară sigură între pământ și cer, între oameni și Dumnezeu. Biserica creștină ortodoxă, cea întemeiată pe minunea minunilor, pe Învierea lui Iisus Domnul, va trăi în veci.

Pr. CONST. STAICU

Veniți toți credincioșii...

«Să ne închinăm Sf. Invierii lui Hristos, că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea ; totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Invierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pre moarte a stricat», și astfel ne cheamă Sfânta noastră Biserică în fiecare Duminecă și în zilele de praznic domnesc, dar nici odată par'că n'are mai multă semnificație spirituală și un mai puternic ecou sfredelitor în sufletele noastre, sdrobite de păcatele modernismului vanitos de astăzi, ca în luminata zi a Invierii Domnului nostru Iisus Hristos.

Ziua aceasta, dintr'un început mare și sfântă pentru toate veacurile și pentru «cei de sub har» (Rom. 6.¹⁴), cari «sunt ogorul lui Dumnezeu, clădirea lui Dumnezeu» (I Cor. 2.²), la care nimeni nu poate pune altă temelie, de cât cea care a fost pusă și care este Iisus Hristos (I Cor. 3.¹¹), constituie, în pustiul vieții acesteia, bântuit prea des de sbuciumul păcatelor, Oaza reînvierii spirituale și purificării morale, în care lumina lui Hristos, radiată de jertfa de pe Cruce, supremul moment al dragostei divine, ne determină a ne scobori în noi înșine, a ne cerceta internul sufletului, a înfierapăcatele descoperite și prin un proces psihologic a afirmă, cu conștiința omului reînviat, hotărîrea inalienabilă de a trăi cu Hristos, în Hristos, pentru Hristos, prin «Hristos cel înviat».

Ziua Invierii Domnului este și rămâne centrul de gravitate al răscumpărării neamului omenesc și deci și al nostru din «blestemul legii» (Gal. 3. ³); este și rămâne farul salvagădării ființii noastre spirituale în marea furtunoasă a vieții acesteia, care până la sfârșitul veacurilor ne va indica calvarul și biruința, păca-

tul și virtutea, moartea și vieța în Hristos Iisus Domnul, și ne va călăuzi, prin stâncele ei de sminteală, către limanul mântuirii, pe barca credinței, nădejdiei și a dragostei (I Cor. 13. ³), îmbrăcați cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să putem ține piept împotriva unelt'rilor diavolului (Ef. 6. ¹), cauza sălășluirii păcatului în mădularele corpului nostru (I Ioan 3. ⁸).

Hristos, Paștele nostru, «mort și înviat prin Dumnezeu Tatăl» (Gal. 6. ^{40 47 51 60}), este și rămâne temelia vieții veșnice (Ioan 6. ⁴) a tuturor celor ce-L iubesc și fac poruncile Lui (Ioan 14. ¹⁵), a celor plini de roada neprihănirii, spre slava și lauda lui Dumnezeu (Filip 1. ¹⁰), a celor ce și-au răstignit firea pământească împreună cu patimele și poftetele ei (Gal. 5. ²), pentruca trupul păcatului, fiind desbrăcat de puterea lui, să nu mai fie rob al păcatului (Rom. 6. ⁶) ci mort față de el și viu pentru Dumnezeu, în Iisus Domnul nostru (Rom. 6. ¹¹).

Căci în El avem răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor, după bogăția harului Său (Ef. 1.) arătat față de noi, încă pe când noi eram păcătoși (Rom. 5.), căci Hristos pentru noi a murit și a înviat.

Și astăzi, când nici un om nu este neprihănit, nici unul măcar; când nimeni nu caută cu tot dinadinsul pe Dumnezeu; când toți s'au abătut și au ajuns niște netrebnici; când nici unul nu este care să facă binele; când gâtlejul tuturor este un mormânt deschis, slujindu-se de limbă numai să înșele și având sub buze venin de aspidă; când gura ne este plină de blestem și de amărăciune; când picioarele ne sunt grabnice la vărsare de sânge; când nu cunosc calea păcii și frica lui Dumnezeu nu este înaintea ochilor noștri (Ps. 13. ³), Biserica ne reamintește moartea și învierea Lui, ne invită a ne închina Sf. Sale Invieri, propoveduește bucuria Cruci și reînvierea noastră spirituală, decretând abținerea dela desfrânare, vrajbe, certuri, zavistii, mâinii, neînțelegeri, desbinări, clevetiri, beție, lăcomie de avere și dela alte lucruri asemănătoare cu acestea (Gal. 5. ¹⁹), pentru a ne face părtași de moștenirea Impărăției lui Hristos și a lui Dumnezeu (Ef. 5. ⁵).

Dacă crede cineva, că este religios și nu-și înfrâ-

nează limba, ci își înșală inima, religiunea unui astfel de om este zadarnică, zice Sf. Apostol Iacob (1.²⁶),

De aceea cred, că, răspunzând chemării Sf. noastre Biserici, e imperios necesar a face să răsară în viața noastră florile, care numai în grădina lui Hristos răsar: a dragostei, bucuriei, păcii, îndelung răbdării, bunătații, facerii de bine, credinței, blândeței și înfrânării pofțelor (Gal. 5.²²), prezentând-o ca un prinos și ca o jertfă de bun miros lui Dumnezeu (Ef. 5.²).

Invierea lui Hristos să fie pentru fiecare în parte un prilej de eroică și constantă smulgere de sub dominarca efectelor celor mai josnice și mai brutale.

Prăznuind-o, să îngenunchem la poalele muntelui Golgota și să renunțăm a mai fi martorii oculari și inofensivi a unei lumi, care se deșiră, incapabilă de superioare eforturi de regenerare și afirmare prin dinamizarea forțelor creatoare ale minții, inimii și voinței în cadrul disciplinei purificatoare a doctrinii creștine, de origină și esență divină.

Insușindu-ne comandamentele de ideală viață creștină decretate de Sf. noastră Biserică, să ne examinăm internul sufletului nostru, eliminând din sanctuarul său tot putregaiul moral de împotmolire a vieții, și împreună cu Biserica să cântăm: «Cruci tale ne închinăm Hristoase și Sf. Invierea Ta o laudăm și o mărim», întrebând cu apostolul: «Unde-ți este moarte biruința? (I Cor. 15.⁵⁵)

Să dăm la o parte piatra fărădelegilor, să ne ridicăm din mormântul deșertăciunilor vieții (Ec. 12.⁵) împreună cu Ingerul să strigăm: «Hristos a înviat», pe noi cu lumina Invierii sale ne-a luminat, căci

«Deșteaptă-te tu care dormi, scoală-te din morți Hristos te va lumina. (Ef. 5.¹⁴).

Preot Ec. Mihail I. Buric

I N V I E R E

Cuvânt cu adânc înțeles. Ese din rândul celor obișnuite. Pronunțându-l și cugetând la semnificația lui, simți ceva, ce te renaște, un sentiment de înălțare, de transformare, este lumină și căldură...

Pentru creștini, amintirea învierii Mântuitorului odată pe an este reînvierea și revenirea la credința sprijinitoare în viață și înviere de curaj și putere.

Învieria pentru creștini, este ceea ce se petrece în natură: înviorarea, trezirea la viață, la răsăritul soarelui, când totul se deșteaptă din somn, din amorțire. Fuge lenea și oboseala. Se capătă noi puteri de muncă.

Noaptea, cu întunecarea ei, ne indispuce, ne îngreiază, ne aduce somnul, când simțurile numai lucrează. Atunci se săvârșesc păcatele și se oprește munca rodnică. Nu se mai bucură de darurile și binefacerile luminii și toate amorțesc.

Noaptea este timpul de lucru al celor răi, al săvârșirii păcatului.

Mintea și gândul sunt întunecate și nu mai cunosc a prețui binele.

Aceasta este starea celui păcătos. Nu poate prețui lumina credinței, fiindcă n-o are și n-o cunoaște. La el simțurile și rațiunea dorm, sânt într-o continuă neactivitate. Nu vede mâna de ajutor, pe care i-o întinde biserica, voind să-l tragă din ghiarele stăpânului întunecării. Păcătosul e ca și orbul, care pronunță cuvântul lumină, dar nu-i cunoaște foloasele.

În acest fel de stare de plâns a fost toată omenirea, până la venirea Mântuitorului și nu toți s'au putut ridica din acea stare, dar, chiar dintre creștini, mulți sânt numai cu numele creștini!

Acestora le zice biserica de înviere: *Veniți de primiți lumină*... iar celor binecredincioși le zice, ca și îngerul femeilor mironosițe: «*Bucurați-vă*»...

Nu fără semnificație prăznuim Învierea Domnului primăvara, când toată făptura se deșteaptă din amorțea de iarnă și împuternicindu-se lumina și căldura soarelui, toate cresc și apoi produc roade.

Ni se cade, dar, a fi și noi părtași învierii sufletești, prin căldura credinței și lumina ce revărsă în sufletele credincioșilor, amintirea învierii Mântuitorului.

Participarea cu simțirea și credința la serbarea patimilor Lui, ne aduce roadă: lumina și darurile învierii.

Ne folosim de roadele naturii, care reînvie primăvara, dar oare ne vom îndoii de roadele și darurile spirituale, ce ni le aduc învierea Domnului?

Cei ce ne-am curățit și luminat prin botez, sântem datori a ne renaște prin serbarea învierii. Atunci am intrat în împărăția cerească, iar acum să ne bucurăm de bunătățile acelei împărății!

Pregătirile de la primirea botezului, nu le am făcut noi, ci alții, dar darurile noi le-am primit, fără însă a le simți și cunoaște valoarea.

Acum la înviere, noi trebuie să simțim și să facem pregătirile, căci și foloasele învierii le simțim. O bucurie e cu atât mai mare și simțită, cu cât o câștigăm mai cu greutate, deci: post, urmare la biserică, rugăciuni, spovedanie, fapte de milă creștină, sunt lucruri multe și nu ușoare, dar bucuria învierii e mai mare de cât toate.

A te cumineca cu trupul Domnului, însemnează a te îndumnezei și tu. Când ei în tine foc, te luminează și înăuntru și atunci umbli în lumină.

Biserica serbează învierea în miez de noapte, când duhurile viclene umblă să-și caute prada. Ea te chiamă și-ți spune, să vii să ei lumină, să înviezi și tu cu El și să te silești a fi vrednic, să zici că te-ai renăscut cu adevărat și atunci simți darurile învierii.

Referent

Invierea Mântuitorului

Este ziua cea mare, pe care o cântă biserica și toată lumea creștină. Toți se bucură în această zi. Și cum de n'ar fi așa, când aceasta este ziua mântuirii noastre, ziua scâpării noastre de jugul păcatului. Mântuitorul ne-a arătat cum putem trăi în viața spirituală cu Dumnezeu; ne-a chemat dela moarte la viață. S'a întrupat pentru lume, dar lumea necunoscându-l, l-a prigonit, judecat și omorât pe cruce. A răbdat totul fără împotrivire, știind că moare să biruiască moartea, înviind. S'a împlinit tot, ce s'a spus în Sfânta scriptură, așa precum vedem la Evanghelistul Mateiu. «Că precum a fost Ionă în pântecul chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți. (Cap. 12, 40). A murit și a înviat, iată minunea minunilor!

Dacă vom nădăjdui în Domnul Iisus, numai în viața aceasta, suntem vinovați întru totul. Prin învierea sa din morți, s'a făcut începătură celor adormiți, „căci precum în Adam toți mor, așa în Hristos toți vor învia“. (1 Cor. 15, 22). Biserica, pe baza Sfintei Scripturi învață: 1. Că toți vor învia, 2. că toate corpurile vor fi aceleași, cele din viață, 3. Că toate corpurile înviate, deși identice cu cele de acum, totuși, vor fi schimbate și nesupuse pieirii, după cum zice Sfântul Apostol Pavel: „Se seamănă întru stricăciune, sculă-se-va întru nestricăciune“. (1 Cor, 15, 42)

A învia corpurile noastre nu înseamnă altceva, decât a reconstitui elementele existente, cari n'au pierit, nici nu s'au distrus, ci au pierdut numai forma. Omul până la moarte de adânci bătrânețe, tot caută și

dorește fericirea. Aceasta dovedește, că fericirea este lucru pus în firea omului și constituie chiar destinațiunea sa; și este peste putință să nu se realizeze.¹⁾

După învierea sa, Domnul trăește și rămâne pururea Dumnezeu cel viu și nemuritor; ucenicii săi fac minuni și toată lumea aleargă spre El. Aceia cari au viețuit mai târziu și nu au văzut ei înșiși pe cel înviaț—martirii—și-au dat totuși, viața pentru dânsul, spre a rămânea statornici în mărturisirea credinții lor în Mântuitorul. Toate acestea să ne facă, să nu încetăm a proslăvi pe Domnul, ca să putem ajunge la bunătățile cele veșnice, prin harul său²⁾

De ni-l vom lua tovarăș, cum ni s'ar deschide de repede ochii și cât de adânc i am simți puterea! L-am avea mângâetor în dureri, tovarăș în singurătate, un frate pe cale, o iubire în casă, o binecuvântare, rodnicie și lumină în viața noastră. Fără Domnul suntem slabi, viața ne pare searbădă și fără folos, căci gândurile zămislite în clipele de desnădejde, ne amenință deapururi cu pieirea. Să nu se întindă mereu pustiul în viața noastră, uscând și omorând duhul ei. Intunecul să nu apese asupra ființei noastre, cum se lasă noaptea peste apele stătătoare ale luncilor. Din cauză, că nu-i lăsăm loc slobod Mântuitorului «ca să-și plece capul», de-aceia viața noastră este tristă și fără rod. Credința perfectă este aceia de a rămânea în Domnul Iisus Hristos și a-l păstra în sine. Sufletul rămâne întărit prin credință, prin speranță, prin iubire, prin sfințenia vieții și prin vrednicia faptelor. Domnului îi place acest suflet, locuește în el prin grația Sa și lucrează prin virtuțile Sale.

Invierea Mântuitorului însemnează chemarea noastră la altă viață; la o viață nouă pe temelii de dreptate, de bunătate, de milă. Însemnează luminarea noastră și frăție între oameni.

Însemnează stabilirea împărăției lui Dumnezeu pe temelii sfintelor învățături, împărțășite nouă de însuși

1. Teol. Dogmatică, Ec. Călinescu, pag. 258.

2. Predici. Sfântul Ioan Chrysostomul, pag. 15.

Domnul. Impărăția aceasta, va fi a celor săraci cu duhul — de fapte rele, — a celor blânzi, a celor în-tristați, a celor flămânzi de dreptate, a celor făcători de pace și a celor prizoniți. (Mateiu 5, 2-10).

Să ne curățim inimile, căci numai așa vom putea vedea pe Domnul, lucru ce ni-l spune biserica prin cuvintele: «Să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos, strălucind cu neapropiată lumină a învierii». (Catav. II). Va veni o zi, care va fi ziua luminii fără sfârșit, a iubirii neîncetate, și a unei vieți veșnic victorioase asupra morții. Să luptăm împreună cu Dum-nezeescul Biruitor, pentru că după luptă, Domnul, răs-plătitorul milostiv, să ne dăruiască zilele cereștei și nemuritoarei fericiri.

Preot Econom D-tu Dumitrescu

Com. Ceacu—Ialomița

Pentru Inviere

Omul a fost înzestrat de Dumnezeu cu puterea de a alege între bine și rău. Dacă ar fi întrebuințat înțelepțește libertatea sa, ar fi devenit desăvârșit, dezvoltându-se în toată frumusețea lui originală. Dar el s'a slujit de libertatea sa la rău și s'a pătat, s'a profanat, s'a distrus, și-a omorât simțirea divină din sine.

«Milostivirea cea nemăsurată văzând făptura Sa, ținută în legăturile iadului, S'a pogorât în cele mai de jos ale pământului și a sfărâmat încuetoarele cele veșnice, cari țineau pe cei legați». Soarele cel mai înainte de soare apune, «pentru puțin» în mormânt, ca să lumineze pe cei din întuneric și să scoată din umbra morții, pe cei căzuți. Prin moarte, «moartea se calcă, dăruind celor din morminte viață» pentru că astăzi Hristos învie.

Astăzi săltăm cu bucurie, pentru că ne împărtășim din «Sărbătoarea Sărbătorilor și din al praznicilor praznic», pentru că astăzi se săvârșește minunea minunilor, anunțată femeilor miropurtătoare de îngerul, care ședea pe piatra prăvălită de pe mormânt, prin cele trei cuvinte dătătoare de viață: «Hristos a înviat».

* * *

Până am ajuns să bem această «băutură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni, ci din isvorul ne-strictăciunii», din Hristos, a trebuit să vedem pe „Cel ce cuprinde toate cu palma“, că merge spre patimă de bună voie, că Ziditorul merge să se răstignească, că Stăpânul primește lovire peste cap dela rob, că Cel fără de preț se vinde cu preț de iubitorul de arginți, pentru care și-a agonisit răsplătire: «spânzurare și moarte cu durere». A trebuit să îmbrăcăm veșmântul tristeții, pentru că am văzut întins pe cruce, împuns în coastă cu sulița și pus în mormânt, pe Cel fără de moarte.

Astăzi suflarea Bisericii noastre leapădă acest veșmânt al tristeții, pentru că Hristos se face «vie și nejerțfită jertfă», trece din moarte la viață și cu el noi toți din mâhnire la bucurie mare.

În tăcerea lină a nopții învierii, plutesc dulci cântări ale Sf. noastre Biserici, și'n fiecare cântare, creștinul găsește sunet de trâmbiță, chee de aur, care deschide cămara inimilor și varsă bucurie în suflet pentru că: «Aceasta este ziua, pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa». Să ne bucurăm, căci îngerul spune Fecioarei și celorlalte femei că: «vremea tânguiri a încetat nu mai plângeți. Mergând, spuneți Apostolilor și întregii lumi, că „Hristos a înviat“.

Da! Să ne bucurăm, căci învie Dumnezeu și se risipesc vrășmașii Lui și ai sufletelor noastre. «Să ne curățim simțirile» ca din tremurul acestor simțiri, să strigăm cu Sf. Ap. Pavel: Unde-ți este iadule biruința, unde-ți este moarte acul tău?»

«Să prăznuim omorârea morții și sfărâmarea iadului», căci se arată pentru prima dată, că sufletul este nemuritor și de origină divină. Să învie deci, nu din morminte pământești, ci din mormintele în cari sunt îngropate sufletele noastre, morminte formate din păcla păcatelor de tot felul. Că Mântuitorul a înviat a treia zi, aceasta ne învață să ieșim cât mai repede din păcat. Să nu amânăm îngrijirea de suflet pentru vremea, când vom ajunge la apus de viață. Cele cinci fecioare nebune ne stau exemplu.

* * *

Înviind Iisus, dovedește veșnicia adevărului, pe temelia căruia trăește lumea. Minunea învierii, trebuie să fie pentru noi imboldul de a trăi mereu în acest adevăr, să fie pentru noi învierea noastră duhovnicească, „fraților și celor ce ne urăsc pe noi, Să iertăm toate pentru Inviere! Și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le“.

*Preot Gheorghe N. Popescu
Ghimpați—Ialomița*

Sfânta Evanghelie

din Duminica Floriilor

(Ioan XII, 1—18)

Sf. Evanghelie din Duminica Floriilor înfățișează două momente însemnate din viața Mântuitorului: a) cina din Betania și b) intrarea triumfală în Ierusalim. Să stăruim asupra fiecăruia din aceste momente, căutând să deslușim din desfășurarea lor tâlcul adânc creștinesc, pentru viața noastră zilnică.

a) Iisus, — după ce săvârșise, în văzul tuturor, minuni peste puterile de înțelegere a minții omenești, — poposise, în preajma Paștilor evreești, în Betania, la prietenul Său Lazăr, pe care cu putere dumnezeiască îl înviase dintre cei morți, după patru zile de ședere în întunerecul mormântului. Aci, în Betania, I se pregătise cină mare. Recunoștința întregii familii a lui Lazăr lua forme văzute. Marta, sora lui Lazăr, servia însăși la masă; iar Maria, cealaltă soră a acestuia, spăla — după un obicei din Orient — picioarele lui Iisus cu mir scump de nard, în loc de apă și I-le ștergea cu părul capului ei, în loc de prosop, — spre mare cinste. Bucuria era mare, căci cu adevărat «mântuire se făcuse casei aceleia», prin intrarea Fiului lui Dumnezeu într'însa. O singură umbră a plutit deasupra acestei bucurii generale; pretenția diavolească a lui Iuda Iscarioteanul, de a se fi vândut unsoarea scumpă și mult mirositoare, cu care Maria, din pornire curată a inimii, înmiresmase sfintele picioare ale Domnului. Sufletul lui Iuda nu se încadrăse în lăuntrul împărăției de înaltă spiritualitate, pe care o întemeiasă Iisus pe pământ, după întruparea Sa; ci gândurile lui rătăceau aiurea,

ancorându-se în zădărnice omenească. Inima acestuia nu bătea în unison cu inimile celor dela cina de bucurie și recunoștință din casa lui Lazăr. Voi, iubiți cetitori, alături de cine sunteți la această masă duhovnicească? Cui țineți tovărășie? Lui Lazăr sau lui Iuda? Nimicniciei omenești, sau veșniciei divine? Cugetați adânc și alegeți!

b) A doua zi după cina din Betania, Iisus pornește spre Ierusalim. Mulțimile, — cari veniseră aci pentru praznicul Paștilor, auzind, că sosește «Profetul din Nazaretul Galileii», I-au ieșit întru întâmpinare. Această intrare a Domnului în cetatea sfântă nu este una obișnuită, ci adevărat marș triumfal de împărat. Dar, precum prezisese profetul Zaharia (cap. IX,9), în loc de cal mândru, Împăratul împăraților preferă, — în semn de dumnezeiască modestie, — mânzul unei asine; în loc de curteni în haine strălucitoare, ucenicii Săi desculți și încinși cu curea peste un vestmânt sărăcăcios, — oameni însă cu suflet virtuos și limpede ca izvoarele apelor; în loc de armată cu pas viguros și disciplinat, — semn al puterii omenești, — tot norodul cu isbucniri vulcanice de entusiasm și cu intuire spontană pentru Acela ce era Învățătorul și Mântuitorul lumii! Insuflețirea mulțimilor din Duminica Stâlpărilor se revarsă în tălăzuire furtunoasă asupra Domnului. Binefacerile lui Iisus față de cei suferinzi trupește și sufletește erau acum obiect al mulțumirii și recunoștinței obștești. Intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim era o întâlnire fericită a celor două virtuți: binefacerea și recunoștința. Dar, ca în toate vremurile, omul este și rămâne nestatornic. De cele mai multe ori, recunoștința i se schimbă în nerecunoștință și prietenia în prigoană față de binefăcătorul său. În adevăr, aceeași mulțime care se adresase lui Iisus, în Dumineca Floriilor, ca unui împărat, aclamându-L, de clocoteau văile și înălțimile din preajmă, cu cuvintele: «Osana, bine este cuvântat Celce vine în numele Domnului, Împăratul lui Israel!» — va striga, peste câteva zile, în mod sălbatic: «Răstignește-L, Răstignește-L!» Ce deosebire între Divin și uman, între Iisus, fiul lui Dumnezeu, și oa-

menii nestatornici și persecutori! Mântuitorul Christos ocrotește de milenii și va ocroti, peste mii și mii de ani, pe toți fiii lumii, cari vin la El și-I îmbrățișează cu convingere învățătura dumnezească. Oamenii vor răspunde, — dacă nu întotdeauna, adeseori, — cu vrășmășie iubirii calde a lui Iisus, presărând pământul cu trupuri de martiri ai crucii creștine. Biserica înființată de Fiul lui Dumnezeu în lume va dăinui, totuși, pururea și Păstorul cel Bun va continua să se bucure oridecâteori vreun pământean, — oaie pierdută, — se va întoarce la staulul bunătății Sale nesfârșite. Iubite cetitor, Iisus te cercetează, în preajma Sf. Sale Invieri, vrând să pășească triumfător, — ca odinioară în Ierusalim, — în cetatea sufletului tău! Bunul Mântuitor, cu concursul tău, vrea să zdrobească toate aplecările spre rău din ființa ta! Deschide-I larg porțile inimii tale și așteaptă-L cu nerăbdarea unui creștin adevărat!

Pr. C. Staicu

Sub imperativul îndemnelui sublim: „PACE VOUA“

Iată două cuvinte și cele mai sublime, ce stau pe frontispiciul Bisericii noastre Ortodoxă, care au fost primele cuvinte, ce le-a spus Mântuitorul Hristos, ucenicilor Săi, după înviere.

Un singur cuvânt cuprinde toată taina: în «Pace». Pacea, pacea sufletului, este bunul prin excelență și care a putut fi atât de mult prețuită chiar acum în ultimul timp, cu evenimentele internaționale, venite pe la noi, cu miros de praf de pușcă și de la cei ce și-au pierdut capul, în culmea unor avânturi desaproabile.

Pacea însă nu vine din senin. Atunci ce lucru ne procură pacea? Oare sănătatea, prieteni, mulți și sinceri, aurul sau argintul, avuția peste măsură?

Nu. De giaba vom avea comorile lui Iov, de geaba se vor închina toți la picioarele noastre, de geaba toate bunurile trecătoare, dacă ne lipsește pacea sufletului.

Nu există lumină fără întuneric, nici plăcere fără întristare. Pacea liniștește sufletul, este cea mai mare bogăție și această bogăție ferește pe om cu adevărat. O avem dăruită de Hristos și cine se face vrednic de ea acela simte cu adevărat, care este rostul și chemarea sa în lume.

Nimic altceva, decât împăcarea cu Dumnezeu. — acesta este bunul lăuntric — căci în Dumnezeu, găsește pacea.

Dumnezeu, tot ce a făcut dela început, a făcut bun. Pe om l-a făcut fericit. Pretutindenea domnea armonia, cea mai perfectă. Vine păcatul, cel mai mare inamic al desăvârșirii. Păcatul care face pe om un răsvrătit, un revoluționar, un rățăcit.

Plata păcatului vine prin moarte și mai complet, după moarte.

...Dar Dumnezeu, nu urmărește, moartea făpturilor sale. A dat porunci, a făcut atâtea semne înfricoșate, pentru ca lumea să se îndrepte, pe calea cea croită de Hristos. Omul, însă, a rămas, tot îndărătnic, căci legăturile lui, îi erau prea strânse de păcat.

A trebuit, ca însuși Dumnezeu, să trimită pe fiul Hristos în lume, să ne propovăduiască și prin însuși jertfa după cruce, să ne spele păcatul de la Adam. Și astfel ne-a spălat de întinăciunea păcatului și ne-a dat putința, ca prin luarea Sfintelor Taine, să ne apropiem de Dumnezeu.

Iată dar, mijlocul cel mai drept, călăuzitor purificării noastre sufletești și apropierei de Dumnezeu. Și e timpul,—după cum am afirmat și în alte ocazii, să începem această purificare individuală, fără nici o întârziere, pentru ca ceata celor buni, să fie mai mare decât a celor răi, iar când va veni furul, să ceară sufletul de la noi, să nu ne găsească dormitând, ci priveghind» (Ev. Ioan).

In ziua sfântă a învierii Domnului, fiecare să reînvieze în el o ființă nouă, senină, reînăscută la viața cea nouă, eliberată de grijile prea multe, în mare parte pătimase ale vieții, — căci a te îngriji prea mult de tine, se numește egoism și acelora, le amintim vechea maximă: «Grijile trupului, deschid drumul, ce duce la iad».

Așa dar mai întâi grijile sufletului. Și astfel pătrunși, de ceace poate fi dincolo de aceste griji, să cântăm împreună în cor: «Aceasta este ziua, pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întrânsa».

Alexandru Panaite—Nicoarești

NECREDINȚA

*Mi-a pierit de mult credința
Ce-o aveam în cel de sus.
Astăzi nu mai cred nimica,
Basmе sunt orice s'a spus!*

*Nu mai pot să cred în vise
Cum credeam de mic copil,
Să mă rog și să vărs lacrimi,
Nu mai pot să fiu umil!*

*Dumnezeu cel bun și mare
Pentru mine nu există.
Totul e nimic în lume
Lunca-i searbădă și tristă!*

*Pentru ce-am pierdut credința!?
Când și cum? Nu pot să spun.
Dar un lucru știu anume:
Că deatuncea sunt nebun!*

*O! Indură-te iar Doamne!
Dă-mi în suflet iar credința.
Fie-ți milă că ești mare
Și Te cunosc ce-i necredința!*

*Lumea când nu crede 'n Tine
In prăpastie se duce;
Iar nebunii râd cu toții
Și Te spânzură pe cruce!*

Pr. Gh. T. Stroe—Carali

† Patriarhul Miron Cristea

CUVANTARE

ținută în ziua de Duminică 12 Martie 1939 în sala de festivități a palatului episcopal, când s'a comemorat prin Căminul Cultural al Regionalei Constanța, amintirea I. P. S. Patriarh Dr. Miron Cristea

Excelență,

Prea Cucernici Părinți,

Doamnelor și Domnilor,

Prea Sfințitul nostru Episcop Gherontie, fiind obligat a oficia, împreună cu toți membrii Sf. Sinod, la București, serviciul înmormântării I. P. S. și prea Fericitului Patriarh Miron Cristea, mi s'a făcut mie această cinste, de a lua cuvântul înaintea D. Voastră, în numele Sf. Episcopii și a reaminti fapte și înfăptuiri din viața, Celui ce a fost primul Patriarh al României întregite.

*

Biserica ortodoxă și neamul românesc de o săptămână a luat zăbrălnicul negru, spre a și arăta durerea fiască, ce o simt pentru pierderea iubitului lor părinte sufletesc și viu valoros.

Biserica pierde pe înțeleptul păstor, sub care s'a înființat Patriarhia; iar neamul românesc, pe cel întâi fiu, Șef al Guvernului.

Prea fericitul adormit era o mândrie a Bisericii ortodoxe române, căci în timpurile cele mai grele, tot ea — biserica — prin reprezentantul ei, a salvat patria dela rătăcire și zguduirea timpurilor de astăzi, după cum în atâtea epoci ale trecutului nostru, biserica a salvat neamul românesc.

Tradiția noastră națională a fost, ca șeful Bisericii, Mitropolitul, să fie președintele sfatului țării, iar președinte al Senatului era de drept Mitropolitul primat până aproape în timpurile noastre, decia fi Președinte al Consiliului de Miniștri e o însăcinare, pe care au avut o înaintașii conducători ai bise-

ricii românești; iar fostul nostru Patriarh, în rolul de Inalt Regent, era ca președinte al Locotenenței Domnești, din care făceau parte Mitropoliții țării, când era vacant Scaunul de Domn.

A fi Prim Ministru, șeful bisericei, e revenire la un obicei al pământului, pentru salvarea și liniștea națiunii în timpuri grele.

Atunci arăta starea de credință, de care erau pătruși înaintașii noștri, iar acum a ajutat la revenirea la credință, prin prerogativele, ce se redau bisericii în viața de Stat.

Legea serviciului social, din care a rezultat *Căminul Cultural*, este o instituție pur românească, în care se nădăduiește foarte mult.

Astăzi, aici și în toată țara, sub auspiciile lui, facem această sărbătorire. Ființarea Căminului Cultural este cel mai semnificativ mijloc, de a arăta celor necredincioși și protivnici bisericii, rolul cel mare al credinței și acțiunea binefăcătoare a bisericii în popor, căci prim scop al Căminului este întărirea și adâncirea acțiunii bisericii în popor.

Imprejurarea a făcut, ca această, cea întâi manifestație pe țară a Căminelor, să fie cu caracter pios și în amintirea aceluia, care a semnat ca Prim Ministru promulgarea legii în Octombrie 1938.

*

Am avut deosebita cinste de a fi primit în audiență în Octombrie 1920 la câteva luni după alegerea ca Mitropolit Primat, în modestul și vechiul palat mitropolitan dela București, care părea, că se restrânsese a face loc celor puternici ai zilei de atunci, care căutau să micșoreze rolul, celor ce-l locuiau și a-i restrânge întinderea.

I-am prezentat o lucrare, ce o făcusem în Ardeal, fiind preot militar în a doua campanie a marelui război și pe care l-o dedicasem.

Întrebându-mă, ce m'a făcut să-i închin această lucrare, I-am reamintit de luptele, ce le avusesse cu Uniunii și Ungurii în Ardeal, pentru susținerea și ridicarea Bisericii Ortodoxe, care era persecutată de stăpânirile vitrege de până atunci. Cu aproape 20 ani înainte, fusese delegat al Consistoriului Mitropolitan din Sibiu, al cărui secretar era, să cerceteze și să mângâie pe Românii ortodocși din ținutul Sălajului în comuna Stârci și alte localități din împrejurimile Crasnei, unde eram cantonați cu armata.

Istorisirea faptelor, curajul și mângâierea căpătată de credincioșii ortodocși, de pe acele locuri prin munca și strădania tânărului și entuziastului Domn Părinte, care mai târ-

ziu a fost ales Mitropolit Primat în țară, m'au făcut a-I omagia munca cu acea lucrare.

Imi spunea atunci: «în mic am făcut, ce se putea face fraților de acolo, acum mă rog lui Dumnezeu, să pot face pentru toți ortodocșii, ceiace a și făcut.

Nouă ani mai târziu în 1929, o împrejurare, în care eram ajutat de Prea Sfințitul nostru Episcop Gherontie, mi-a dat fericita ocazie de a fi primit a doua oară. Era Regent. Modestul și neîncăpătorul palat, fusese refăcut în mare și impunător. Podoabele dinlăuntru, stilul românesc și bisericesc din afară, îl făceau a fi demn de cel ce locuia în el. Sfintele vestminte, ce de curând sosiseră dela Paris, arătându-mi-le Prea Sfințitul nostru Episcop, precum și renovările paraclisului, monument al palatului, arătau progresele, ce se făcuseră asupra tuturor.

Acelaș lucru putem spune și despre Catedrala Mitropoliei de atunci și Patriarhia de astăzi. Cătoria lui Constantin Șerban Cantacuzino, a devenit și cătoria Patriarhului Miron. În 1906 când am fost hirotonit preot, era în stare patriarhală, în înțeles de vechime, modestie, retragere, sfiiciune, astăzi renovată în felul și stilul primei cătorii, îndepărtând desfigurările refacerilor din timpuri, își așteaptă noul cător al odihni sub lespezile sale.

Aceiași refacere și a Bisericii în general.

După îngenuchiera, ce o suferise cu secularizarea, restrângerea numărului preoților, prin Legea lui Take Ionescu dela 1893, precum și restricțiunile celei din 1906, revine în timpul păstoriei înalt Prea Sfinției Sale la complectarea locurilor vacante, prin înființarea de seminarii la fiecare Eparhie și apoi reducerea lor, când n'a mai fost nevoie. Acum avem îndeajuns elemente pregătite pentru cler și existența asigurată, urmând a și îndeplini activitatea pastorală, spre binele și folosul neamului și Bisericii. Refacerea religioasă a Bucureștilor e în fruntea tuturor, prin bisericile noi clădite, asociații religioase, edituri, magazine de obiecte bisericești, ședinte de piozitate și instrucție creștină, făcute de Preoți și de civili, înființarea Academiei de muzică religioasă și alte multe înbunătățiri, spre progresul și prestigiul Bisericii.

Legea și statutul Bisericii ortodoxe din anul 1925, pune pe laici a fi interesați și deci a da concurs, pentru susținerea și promovarea Bisericii. Este legiuirea ardeleană, care le-a adus atâta bine, în timpurile de restriște.

Pentru biserica din vechiul Regat, era un folos neprețuit, căci a atras în sfera ei de activitate personalități și oameni politici, care până atunci erau indiferenți cel puțin, dacă nu contra intereselor Bisericii.

Primirea, din Ardeal, în Vechiul Regat, a mulți Vlădici pe scaunele istorice, sau noi înființate ca Episcopi, era o

satisfacție, ce se dădea Ardealului și o apropiere mai mult a credincioșilor, din cele două părți ale Carpaților.

Asigurarea bătrânețelor, prin legea de pensionare a clerului, e un imbold de muncă și devotament

La venire a găsit un cler, care era stânjenit în acțiunile sale, timid, astăzi e chemat la lucru și i se dă loc de cinste, i se recunosc meritele și rolul social.

În privința culturii și a asigurării existenței, clerul bisericii române este astăzi cel întâi în toată ortodoxia. Prin pozițiile azi în vigoare, peste puțin timp vom avea toți preoții cu titluri academice și va forma cel mai select corp din țară.

Prin înființarea seminarului monahal de la Cernica și a Mănăstirii Model, numai cu titrați, la Biserica Antim din București, a urmărit pregătirea de elemente capabile și culte pentru episcopat. Socotim că este un progres și o tendință spre rivalizare cu alte biserici, care au o cultură și disciplină monahală milenară.

Întrebuințarea monahiilor la lucru de bine public, prin înființare de școli la mănăstiri și cu scopuri sanitare, e o pregătire de contra balansare a propagandei Bisericilor din Apus, care sub această formă își ascund propaganda lor asiduă și care la noi aveau câmp deschis.

Inzestrarea mănăstirilor, cu terenuri de cultură și pădure, le va da posibilitatea a-și relua rolul de răspândirea de lumină prin tipografii, recrutarea de călugări cărturari și focare de ortodoxie, cum au fost în vechime.

După prăbușirea bisericii rusești, care reprezintă ortodoxia în concertul lumii, i-a rămas bisericii românești acest rol.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Miron Cristea a răspuns chemării timpului, activând ca reprezentant al ortodoxiei în favoarea bisericii Bulgare și pentru unirea cu Biserica Anglicană, împlinind prin aceasta dorința de toate zilele a Bisericii, care se roagă pentru unirea tuturor.

Pentru motive de ordin politic și în urma certeii, pe care ierarhii slavi dela Patriarhia de Constantinopol a avut o cu conducătorii Patriarhiei înainte de războiul pentru Independență dela 1877, Biserica Bulgară fusese declarată schismatică. Motivele schismei se închiseseră prin Independența Bulgariei, dar neînțelegerea dura și în urma apelului Bisericii Bulgare prin abilitatea și acțiunea Prea Fericitului Patriarh Miron, s'a stins acea neînțelegere. A fost cel întâi, care a întins mâna Bisericii surori prin trimiterea de arhieriei români, care au făcut servicii divine la sfințirea bisericii românești din Sofia, alături de ierarhii bulgari și continua întreginere a legăturilor cu ierarhia bulgară, a adus împăcarea.

Iată ce spune Săcătatea Sa în această privință: «Am început să lucrez la restabilirea legăturilor tradiționale, luând

contact cu Patriarhul din Constantinopol, pentru ca Biserica bulgară să poată reintra în cadrul Sfințelor Canoane. După aceea m'am dus personal la Constantinopol, unde am îmbunătățit relațiunile dintre cele două biserici. Mă consider fericit astăzi, de a putea să vă anunț, că drumul meu la Constantinopol, a avut rezultate fericite pentru încetarea schizmei, care apasă asupra bisericii bulgare».

Un ziarist grec spune despre rezultatele acestei împăcări următoarele: sfârșitul schizmei va contribui la colaborearea bisericească, ce este de dorit din toate punctele de vedere, pentru așezarea unor trainice legături de unire între popoarele peninsulei Balcanice». (Revista Biserica ortodoxă Noembrie și Decembrie 1938 pag. 710).

Mijlocirile, de împăcare cu biserica Anglicană, urmăreau și ridicarea prestigiului bisericii noastre, prin colaborare cu Englezii în chestiuni religioase externe.

Vizita Sa în Anglia a fost o ocazie de cunoaștere universală a României, iar primirea strălucită și sărbătoririle ce I s'au făcut, ni-au măgălit. Inceputurile în această privință au fost grele și rămâne, ca urmașii să le desăvârșescă.

Domnilor,

Am expus numai o latură a activității Prea Fericitului Patriarh Miron, în direcțiunea religioasă și de înălțarea bisericii, din activitatea multiplă și prodigioasă a fostului nostru Arhipăstor și Părinte, dar desigur că se vor scri multe despre lucrările Sale pe teren: național, politic, oratoric, ocrotitor al orfanilor de război, președinte și lucrător în atâtea societăți de binefaceri, de cultură, la a căror conducere era întotdeauna prezent și manifestațiile erau onorate cu prezența Înaltului Ocrotitor. Toate acestea L-au slăbit și i-au grăbit desnodământul, deși ar fi mai fost încă nevoie de munca și înțelepciunea Sa.

Cuvântările Sale pe lângă înaltul patriotism, căldura credinții creștine, cunoștințele vaste în toate domeniile, erau neîntrecute în pronunțare.

A unii și susține, principiile teologice cu știința, e o artă și abilitate, ce-L făceau a fi admirat.

Dela modestele Sale începuturi: Cuvântări și predici: ale unui tânăr teolog mai târziu cleric român în țară sub stăpânire străină și până la cuvântările ținute la Universitatea din București în anii 1936—1937 în fața tuturor profesorilor și oamenilor de știință ai țării, la deschiderea cursurilor; la inaugurarea Capelei Liceului Mihai Viteazul din București și alte cuvântări în acest sens, sunt o permanentă ascensiune și vor forma o pagină de glorie în istoria retoricii românești.

Cine a urmărit și a voit a fi în curent cu chestiunile la ordinea zilei în ultimele două decenii, a cunoscut și admirat frumusețea, fondul și avântul cuvântărilor Sale.

*

O viață de muncă, și jertfă, în serviciul neamului și al Bisericii ortodoxe, s'a stins departe de glia, pe care a iubit-o cu atâta căldură.

O minte, care a luminat contemporanii, i-a îndrumat spre înfăptuirea României Mari, iar în ceasurile cele mai grele de consolidare, a fost cărmaciul dibaciu: Ca Regent și Prim Ministru.

O inimă, care a bătut numai pentru fericirea neamului Său, slăbită de atâtea suferinți, a cedat încercării grele a boalei, contractată în ultima Sa călătorie.

Pionul Șef al luptătorilor înfăptuitori ai Unirii celei mari, a murit spre regretul tuturor bunilor Români.

Ca sufragana a Mitropoliei Ungro-Vlahiei, Episcopia noastră ia parte la doliul morții păstorului ei șef.

*

Cu multă bucurie își aducea aminte, când aproape acum o jumătate de veac, a venit pentru întâia oară la Constanța în 1894, fiind conducător al unei echipe de studenți români ardeleni, invitați la congresul general studențesc și a vizitat țara. Vorbise atunci cu căldură și tristețe în suflet, că nu erau și ei liberi a-și exprima ideile și convingerile, cum le putem face noi în țara liberă.

I s'a împlinit această dorință și în Octombrie 1937 a ținut a lua parte la sfințirea monumentalei biserici Sf. Impărați alături de P. S. nostru Episcop Gherontie.

A fost înconjurat atunci de dragostea și respectul nostru. Aceiași dragoste s'o avem și în amintirea Lui.

AMIN!

REFERENT

Cronica externă

Rusia sovietică.— Deviza ultimilor prigoniri religioase este izolarea păstorilor duhovnicești de credincioșii lor care ne aduc aminte de cuvintele Evangheliei: «Bate-voiu păstorul și se vor risipi oile turmei». Așa a fost împușcat mitropolitul Serghie din Tomsk (Siberia) în vârstă fiind de 73 ani, făcut complice în afacerea Tuchașevschi (Iunie 1937). Mitropolitul Petru al Rostovului a fost închis, bănuț c'ar fi lucrat pentru spionajul german și polonez și c'ar fi avut legături cu Vaticanul. Se mai anunță arestarea episcopului Serghie Druzinikov.

Dr. P. Hendrix, care vizitează regulat, în toți anii Moscova în preajma sărbătorilor Paștilor pentru a lua parte la slujbele ortodoxe, a observat o scădere a numărului bisericilor *deschise*: 25 în loc de 40 cum erau în anul trecut. Biserica Epifanievscaia din Dragomilovo, catedrala mitropolitului Serghie, care a fost restaurată de curând cu ajutorul donațiilor credincioșilor, va fi închisă.

Patru motive caută să explice măsura aceasta: a) Stalin, când pleacă la țară, trebuie să treacă prin fața bisericii; b) aici se află, dela revoluție înapoi, o icoană foarte venerată a lui Hristos; c) afluența prea mare a credincioșilor în zilele de sărbători; d) Mitropolitul Serghie, care slujia aici, a căzut în disgrația autorităților sovietice. (*Daily Telegraph* din 11 Iulie). Dar, în acelaș timp, presa mondială a relatat că'n această catedrală, la 24 Iulie, din ordinul ministerului afacerilor străine al României, la care guvernul sovietic nu s'a opus, s'a slujit un parastas, pentru odihna sufletului Reginei Maria, de către mitropolitul Serghie înconjurat de foarte mulți preoți. Asistența a prilejuit o solemnitate impunătoare, (tovarășul Barkou, șeful protocolului fiind

de față) și se aminteau zilele vechiului regim ; slujitorii erau ca transfigurați.

Uniunea celor fără Dumnezeu.— Comitetul central a hotărât formarea a 22.000 Komsomoli pentru propaganda antireligioasă la sate. Stalin a trimis o scrisoare autografă Komsomolilor pentru a le explica de ce trebuie să fie atei. Motivul arătat este acelaș: *Legătura esențială între religii și regimul capitalist.* Lucru interesant este privitor la *starea religioasă*, care are tendința *organizațiilor religioase «secrete»*, (de pildă mănăstirile), pe care autoritățile sovietice înclină să le recunoască de oarece «credincioșii» recunoscuți sunt mai puțin primejdioși, de cât cei ascunși. Călugării ies la lumină din catacombe, vizitează colhozurile dându-se drept cismari, tocilari, croitori, sobari, lăcătuși. Cu exercitarea acestor meserii ei botează, istorisesc din Sf. Scriptură și obținând simpatia Kolhozienilor intră în rândurile lor, cu care prilej le săvârșesc slujbe gratuit. Apoi urmează construirea casei de rugăciune, tot în mod secret, iar când numărul credincioșilor ajunge destul de mare, se fac intervențiile necesare pentru recunoașterea comunității noi înjghebate.

Cunoașterea religiozității în masele poporului este destul de pronunțată, încât sovietele nu vor găsi mijloacele necesare, s'o țină pe loc.

Astfel, în regiunea Gorki, tineretul sovietic în loc să dea exemplu de ateism, se duce la biserică, se roagă lui Dumnezeu, respectă sărbătorile religioase. *Znamja Rossii* (organul partidului muncitoresc țărănesc din Praga) rezumă astfel reîntoarcerea la religii: «Viitorul istoriei va dovedi turburarea, care s'a produs în sufletul țaranului rus, rătăcirile prin ateism și secte. Învierea de acum doi ani în favoarea Bisericii și Ortodoxiei, atitudinea liniștită de acum față de credința religioasă, este unită cu un respect deosebit pentru slujbele rituale și considerația respectoasă pentru cler.

Icoanele se văd în kolhozuri, bucătării, săli de mese, în clădirile particulare, ba și'n cele publice.

La Berlin a fost sfântită* (12 Iunie 1938) noua ca-

tedrală ortodoxă rusă de către mitropolitul Anastasie, venit special din Jugoslavia, însoțit de episcopii Tihon și Serafim din Postdam. Guvernul german a dat terenul necesar și 30.000 mărci, la care s'au adăugat alte daruri venite din partea marelui duce Kiril, ex-regele Ferdinand al Bulgariei, regele Jugoslaviei, etc. Au fost de față, la solemnitatea aceasta, reprezentanții națiunilor ortodoxe și ale altor confesiuni, foarte mulți germani, reprezentanții guvernului. Catedrala era împodobită cu steaguri rusești și nemțești cu svastica. Mitropolitul a cetit o adresă de mulțumire către Führer, mărturisind bucuria de a vedea zidită o biserică rusă în clipa, în care altele sunt distruse în U. R. S. S. Tot odată a trimis o scrisoare către bisericile autocefale ortodoxe în care se arăta gestul extraordinar al popoului german față de ortodoxie. Înaltul prelat a binecuvântat pe cancelarul Germaniei și l-a numit campionul păcii și al adevărului, dându-l ca exemplu pentru dragostea sa patriotică.

* * *

Cu prilejul împlinirii a 20 ani, de la uciderea mișlească a familiei țariste la Ecaterienburg, s'a pus chestiunea canonizării împăratului Nicolai II.

Biserica sârbă s'a opus categoric împotriva acestei intențiuni a sinodului episcopilor ruși dela Carloviț.

Numai la intervențiile stăruitoare ale patriarhului Gavriil al Jugoslaviei s'a renunțat deocamdată la această canonizare.

America.— Un sinod episcopal s'a ținut între 10 — 13 Mai 1938 participând toți episcopii ortodoksi ruși din mitropolie. S'a luat în cercetare cazul grav al arhiepiscopului Adam al subcarpantinilor, care s'a declarat, la 22 Decembrie 1937, singurul episcop rus legitim al Americii. Față de această insubordonare, arhiepiscopul a fost exclus din rândurile ierarhiei ruse și dat în judecata sinodului.

O convocare mai deasă a episcopilor ruși din America nu se poate face din cauza distanțelor mari ce au de străbătut. De aceea funcționează un sinod res-

trâns alcătuit dintr'un mitropolit și doi episcopi ce locuiesc un semestru în America de Răsărit și un altul în America de Apus. Totuși, orice episcop din mitropolie poate să facă parte de drept din acest sinod permanent.

Polonia.— O înțelegere s'a încheiat (20 Iunie 1938) între Sf. Scaun și guvernul polon în privința retrocedării bunurilor bisericești confiscate sub regimul țarist.

La 8 Iulie, Dieta a ratificat acest acord care a avut drept rezultat urmărirea parohiilor Ortodoxe din provinciile Chelm și Podlachia, cari nu-s recunoscute de stat și cari au fost înființate ilegal pentru combaterea unirei.

Locașurile religioase desafectate sau distruse sunt în număr de-o sută. În acest fapt, ortodocșii văd o manevră a bisericii catolice, care se transformă într'o prigoană la fel cu aceea din U. R. S. S. Polonezii explică aceste purtări aspre, ca distrugerea ultimelor urme ale stăpânirii rusești, ca o luptă contra mișcării bolșevizante a populației ortodoxe. Episcopii ortodocși din Polonia s'au întrunit la 16 Iulie și au redactat un apel către populația ortodoxă instituind zile de rugăciune și post și un memoriu către guvern. Mesagiul a fost confiscat de autoritățile civile. Episcopatul ortodox, s'a indentificat cu destinele istorice ale Ortodoxiei din Polonia. Singurii beneficiari ai acestei intrigării vor fi ateismul și comunismul.

La 2 August, nunțiul apostolic Cortesi a ținut o conferință despre dificultățile Ortodoxiei din Polonia, care se datoresc lipsei unui centru unificator.

Preot C. Grumăzescu

INFORMAȚIUNI

La Sfânta Episcopie a Constanței funcționează de mulți ani un atelier de croitorie, pentru confecționarea de: haine preoțești, veșminte bisericesti și culioane, cu prețuri avantajoase. Primește comezi. Se recomandă C. Preoți din Eparhie, a-și procura numai de la acest atelier, asigurându-i, că vor fi câștigați ca cost și mulțumiți ca execuție.

* * *

La serbarea de un an, a noiei constituții, care s'a ținut la Alba-Iulia în ziua de 27 Februarie a.c., în urma invitației șefilor celor două biserici naționale românești din Ardeal, se lănsase svonul printre credincioși, că e vorba de unirea biseriilor. In acest scop au luat parte circ. 50 mii Români, cu trenuri, căruțe și pe jos, purtând placarde cu inscripții, ca acestea: «*Avem un Dumnezeu*». «*Sintem fii aceluiaș neam*». «*Dorim o singură biserică*». In acest sens a vorbit mulțimii și d-l Profesor Onisifor Ghibu. Deziluzia au văzut-o toți, când au luat contact cu conducătorii credincioșilor uniați, care nici nu vor să audă de așa ceva. S'au întors toți acasă cu tristețe.

Să ne amintim de conducătorii: preoți, farisei și cărturari, din timpul Mântuitorului, care luaseră cheia cunoștinții și ei n'au intrat, iar pe cei ce au voit să intre, i-au oprit. (Lc. XII. 52).

* * *

In turneul, ce-l face prin țară, Teatrul Religios din Capitală, va reprezenta Duminecă 23 Aprilie a. c. la Constanța, piesa: «Drumul Crucii», care înfățișează viața primilor creștini și convertirea, viața și moartea Sf. apostol Pavel.

Este prima instituție de felul acesta în biserica noastră, după felurilele filme, ce se dau la cinematografe și care reprezintă mai mult pe Mântuitorul.

Reprezentafia se va da sub patronajul P. S. nostru Episcop, și se va deschide prin o cuvântare ocazională. Este cazul să dăm concurs pentru reușită prin prezența preoților și a credincioșilor.

Pe 1 Aprilie a. c. a fost numit Protoiereu al circ. II Durostor P. C. Preot Emil Opreșan, ajutător la parohia Ostrov, cu însărcinarea de a face misionarism și a inspecta preoții misionari, și activitatea misionară a cercurilor preoțești în jud. Durostor și Caliacra.

* * *

Continuând activitatea misionară. D-ra Maria Dinu în dragostea de a împărtăși mângăerile creștine. celor urgisii de soartă, a dat în ziua de Duminică 26 Februarie cr. cu concursul Doamnei preotese A. Grosu, directoarea Școlii Primare No. 5 de fete din Constanța, o serbare creștinească la penitenciarul deținuților civili, care au fost impresionati până la lacrimi, exprimându și prin un elev deținut bucuria «că mai sunt și oameni, care se gândesc la ei».

În ziua de 15 Martie a. c. D-sa a mers la un atelier de covoare unde lucrau multe fete de la țară și care frecventau biserica romano-catolică Marțea și Vinerea, când aceștia serbează pe Sf. Antonie.

Le-a sfătuit și i-au promis, că vor urma de acum la biserica părinților lor, ortodoxă, făgăduind, că le va aduce broșuri religioase.

* * *

Guvernul Generalului Franco, al Spaniei naționaliste, a dat un ordin, prin care se interzic injurăturile, sau cuvinte batjocoritoare de orice fel, despre lucrurile sfinte.

Asemenea dispoziții ar fi necesare și la noi.

* * *

În bagajele refugiaților spanioli roșii, militari și civili, care au trecut în Franța de teama adversarilor, ce-i urmăreau, se găseau potire și lucruri de preț, de prin bisericile devastate.

Pedeapsa, de la Dumnezeu, au primit-o imediat.

* * *

Față de evenimentele zilei, rolul preoțimii se accentuează a fi mai mare ca oricând. În acest scop trebuie întreținut calmul și lămurită nevoia apărării patrimoniului național, noi neurmărind scopuri agresive.

Stânjenirea alarmismului și ajutorarea celor rămași fără sprijin, sau săraci, e activitate integrantă din misiunea preoțească.

La festivitatea transportării rămășițelor pământești ale I. P. S. Patriarh Miron, în ziua de Duminică 12 Martie cr., de la gară la biserica patriarhală în București, preoții Eparhiei noastre au format o coloană demnă și impresionantă, ca număr și ținută.

Se crede a se fi prezentat cei mai bine dintre toți.

* * *

După înmormântarea I. P. S. Patriarh, Sf. Sinod a ținut în aceeași zi, o ședință festivă, la care au fost invitați și delegații bisericilor ortodoxe străine, veniți cu acea ocazie.

I. P. S. Mitropolit Nicodim al Moldovei, Locotenent patriarhal a mulțumit prelaților streini, care au asistat la înmormântarea fostului conducător al bisericii române. Ca amintire I. P. S. S. le a acordat delegaților: doi Mitropoliți bulgari, un Episcop polon, un Mitropolit albanez și Preotului profesor Țancoff, de la Sofia: crucea „Patriarhul Miron“, Sf. Scriptură tipărită de Sf. Sinod sub oblăduirea fostului Patriarh, volumul omagial scris cu ocazia împlinirii 70 ani a fostului Patriarh și câte o medalie comemorativă bătută tot cu același prilej.

* * *

In numărul trecut al Revistei s'a cules greșit data morții I. P. S. Patriarh Miron, punându-se 6 Februarie în loc de 6 Martie. Facem cuvenita rectificare.

* * *

P. C. Protoiereu al circ. II Constanța, D. Andrei, a început o ofensivă misionară în circ. P. C. Sale, care-i face cinste. Astfel s'a hotărît a se ține ședințe religioase misionare în parohiile: Seimeni, Săcele, Saligni, Târgușor, Sarai, Istria, Siliștea, Mircea Vodă și Gura Dobrogi.

Așteptăm să fie imitat și de alți P. C. Protoierei și Preoți.

* * *

C. Preot misionar Teodor Cuculschi de la parohia Cotingeni Hotin, editează foi cu tipărituri instructive și icoane, pentru răspândirea culturii religioase în popor. Costul unei foi e un leu. Sunt frumoase și pe hârtie bună.

*Le recomandăm bune de împărțit la ocaziile
ședințelor cercurilor.*

* * *

Se atrage atențiunea preoților asupra ord. circular al Ministerului Educației Naționale No. 33712/939 pe care-l publicăm în acest număr și în care se văd măsurile luate relativ la predarea învățământului religios în școala primară.

Noi am prăvestit mereu preoți, să-și facă datoria, spre a nu suferi consecinți.

* * *

Prin adresa No. 15578/939, acelaș minister comunică C. C. B., că preoții profesori secundari, pot face catehizare a școlile primare, în timpul ce le rămâne liber.

PARTEA OFICIALĂ

COPIE după ordinul circular al Sfintei Episcopii, Constanța, No. 847 din 6 Martie 1939, către Protoeriile din Eparhie.

Prea Cucernice Părinte,

Motivați de raportul Protoieriei Circ. II Constanța No. 44/939, înregistrat la Sf. Episcopie sub No. 847/939, prin care ni se aduce la cunoștință, că nu toate parohiile au registre gestionare și de cancelarie imprimare de Sf. Episcopie, ci unele se folosesc de caiete de dictando, liniate adhoc — lucru desigur destul de regretabil, — vă invităm, să puneți în vedere tuturor preoților parohi din cuprinsul aceluia protopopiat, că au stricta obligațiune de a folosi pentru cancelaria parohială, numai registre tipărite de Sf. Episcopie.

Veți chema, în consecință, la sediul protopopesesc pe toți preoții parohi din cuprinsul Protoieriei, pentru a le inspecta registrele de cancelarie și a le pune în vedere, celor cari nu le au, să și le procure de îndată dela Sf. Episcopie, comunicând, că în caz contrariu se vor lua severe măsuri împotriva acelor, cari vor încălca dispozițiunile prezentului ordin.

Cu arhieresti binecuvântări.

Episcop, (ss) GHERONTIE

Consilier Referent,
(ss) Pr. Ec. Const. Staicu

COPIE după ordinul circular al Sfintei Episcopii Constanța, No. 1482 din 6 Martie 1939, către Protoeriile din Eparhie.

Prea Cucernice Părinte,

Intrucât, în ultimul timp, s'a constatat, că se fac lucrări de reparații și construcții bisericesti, fără aprobarea Sf. Episcopii și paza tuturor formelor legale, prilejuindu-se astfel pagube de ordin material și moral, vă invităm să puneți în vedere tuturor preoților din cuprinsul aceluia protopopiat, că, pe viitor să pornească la lucrări de soiul celor amintite mai sus, numai în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în «Regulamentul pentru executarea construcțiilor de biserici, capele

clopotnițe, case parohiale, atenanse, reparațiuni, transformări, etc.", regulament ce se găsește în volumul editat de Consiliul Central Bisericesc în anul 1936, și intitulat „Congresul Național Bisericesc“.

Orice abatere dela dispozițiunile prezentului ordin va fi aspru sancționată, potrivit legilor și regulamentelor în vigoare.

Cu arhieresti binecuvântări.

Episcop, (ss) GHERONTIE

Consilier Referent,
(ss) Pr. Ec. Const. Staicu

COPIE după ordinul, circular, al Sfintei Episcopii Constanța, No. 1486 din 6 Martie 1939, către Protoeriile din Eparhie.

Prea Cucernice Părinte,

Vă invităm să puneți în vedere tuturor preoților din acel Protopopiat, că, potrivit dispozițiilor cuprinse în Legea Contabilității publice și a legilor și regulamentelor bisericesti în vigoare, au stricta obligațiune de a înainta Consiliului eparhial economic al Sf. Episcopii, bugetele parohiale pe exercițiul financiar 1939/940, spre verificare și aprobare, și gestiunile parohiale, pe anul financiar 1938/39, spre verificare și descărcare, până cel mai târziu la 1 Iunie 1939, cunoscând că, după această dată nu se vor mai primi la Sf. Episcopie, bugete și gestiuni pe anii financiari amintiți mai sus, și parohiile respective vor fi considerate în neregulă.

Totodată, vă invităm, să puneți în vedere preoților că, potrivit, art. 8 și 9 din Legea contabilității publice, nu pot semna în registrele chitanțiere de încasări și plăți, în locul epitropului cassier.

Preoții nu pot fi și ordonanțatori și casieri totodată, ai fondurilor parohiale.

Gestiunile, care vor purta semnăturile preoților, acolo unde trebuie să fie ale epitropilor casieri, vor fi respinse ca ilegale.

Cu arhieresti binecuvântări.

Episcop, (ss) GHERONTIE

Consilier Referent,
(ss) Pr. Ec. Const. Staicu

COPIE după circulara No. 33712/939 a Ministerului Educației Naționale, Dir. Învățământului primar și normal primar, către inspectoratele și revizoratele școlare.

Domnule Revizor,

Referitor la predarea religiei în școalele primare vi se aduce la cunoștință următoarele dispozițiuni:

1) Primele patru clase primare au 2 ore de educație morală religioasă, iar ultimele trei clase cu program redus, o oră.

Deosebit de aceasta, Joia, în cadrul străjeriei se mai face deasemenea și educația moral religioasă.

Directorii n'au voie să interpreteze altfel, sau să modifice programa și orariile, cele prevăzute în orarii sunt pentru fiecare clasă. Ceeace pot face numai, este să schimbe orele când ele coincid la două sau mai multe clase și preoții nu le pot face. În orice caz se va păstra pentru fiecare clasă câte 2 ore până la clasa IV-a inclusiv și o oră pentru clasele superioare, plus datoriile, ce le au preoții în cadrul străjeriei.

II) Veți raporta neapărat în raportul lunar pe hârtie, cum se aplică învățământul religios în școalele din jud. D-vs. ținând seamă că trebuie să vă conformați dispozițiunilor de mai sus.

De asemenea ne veți semnala școalele din județ, unde nu se poate face educația religioasă și pentru care motiv.

Asupra acestora veți raporta în fiecare lună prin rapoarte lunare.

p. Director General (ss) indescifrabil

Șeful Serviciului
Subdirector (ss) Indescifrabil

Mulțumiri pentru donații.

Parohia Marsilieni-Ialomîța mulțumește următorilor buni creștini :

Sotir Rondir, pentru un policandru în valoare de lei 20.000.

2. Constantin Manta, un rând vestminte lei 10.000.

3. Maria Lupu Grigore, 2 sfeșnice metal lei 7000

4. Nicolae Ionescu din București una evanghelie lei 6000.

5. Dumitru Popescu din București argintarea sf. vase lei 1000.

6. Constantin Bucur din București, cununii lei 1000.

7. Tudor Andrei, 8. Trică Vulpe, 9 Nae Cernica alte lucruri în valoare a câte 1000 lei.

10. Dumitru Stroescu și 11 Ion Marin tot lucruri în valoare de lei 500.

12. Preotul, Epitropii și Cântăreții alte lucruri și munci în valoare de 2000 lei.

Roagă pe Dumnezeu a le răsplăti din comoara darurilor sale.

* * *

Parohia Iazu-Ialomîța mulțumește d-lui Nicolae A. Petrescu din București, fiul fostului preot, pentru un rând vestminte în valoare de 14.000 lei.

* * *

Parohia Limanul-Constanța mulțumește credincioșilor:

1. Marin Rădulescu pentru o sobă lei 5000.

2. Ștefan Drăgoi, un rând vestminte lei 3500.

3. Niculae Croitoru, un steag lei 2000.

4. Lincu Câmpeanu, un liturghier și Penticostar 1100.

5. Vlad Păun, un moliftelnic lei 900.

6. Marin Manole, Aghiasmatar lei 460.

Parohia Mansărova Caliacra, a primit din partea I. P. S. Patriarh Dr. Miron Cristea una evanghelie legată și i s'au adus mulțumiri.

* * *

Parohia G-ral Scărișoreanu-Constanța, a primit din partea M. S. Regelui Carol II, prin Ministerul Cultelor 10.000 lei, ajutor pentru construcția bisericii și aduce mulțumiri.

* * *

Parohia Cadievo, mulțumește credincioșilor, care au contribuit la înzestrarea sf. Lăcaș :

D-nii Dumitru Avrămoiu, primar, R. Filimon și N. Amza, învățători, au colectat 5600 lei.

Soții Eugenia și Elizeu Neagoe, Zlata și Pavel Covacef și Ioana Pr. Stănescu au donat 1500 lei, un epitrahil.

Soții Gherghina și Gh. Drăghici lei 1000 dveră,

Soții Alexandrina și Gh. Rugină din Bazargic lei 1400 o față de masă, și 900 lei o cruce.

Meseriașul Sterie C. Văduva a lucrat o masă, o cutie pentru mile, 10 scaune bănci și a reparat sf. cruce «Răstignirea», fără plată.

* * *

Spre a fi îndemn la lucru și model pentru alții, publicăm următoarea:

Copie de pe Procesul-Verbal din 23 Ianuarie 1939. dresat la școala primară din com. Ferdinand I—Ialomița.

Intre orele 12 și 13 fără $\frac{1}{4}$, conf. orarului era prezent la clasă Preotul Ioan Gheorghe. D-sa a făcut o recapitulare a materiei predate la cl. III. Din răspunsurile precise ale elevilor, mi-am făcut convingerea, că Sf. Sa își înțelege rostul de educator și pe teren didactic.

Cercetând și condica de prezență, constat o frecvență regulată la cursuri.

Pentru toate cele constatate aduc sf. Sale mulțumiri, de felul cum știe să-și îndeplinească misiunea sa, nu numai prin biserică, ci și prin școală.

Sub Revizor Școlar

(ss) *Victor Gh. Teodorescu*

Publicațiune

Parohia Cercovna jud. Durostor aduce la cunoștință, că are vacante amândouă posturile de cântăreți.

Amatorii să se adreseze la parohie.

Paroh (ss) Pr. Fl. Iliuță

Reviste primite în schimb

Orientări. *Ploești An. I No. 2, Febr. 1939. Revista preoțimii ploeștene. Dacă se va putea menține la înălțimea acestui No., felicităm conducătorii.*

Poporul Românesc. *Anul VIII, No. 5, Martie 1939. Gara Chitila, Jud. Ilfov.*

Isvorașul. *Anul XVIII No. 1, Ianuarie 1939.*

Foaia Eparhială Oficială a Hotinului. *Anul XIII, No. 5, Martie 1939.*

Buletinul Episcopiei Buzăului. *Anul XIII, No. 4, Febr. 1939.*

Cronica Romanului. *Anul XVI No. 2, Februarie 1939.*

Cuget Moldovenesc. *Anul VIII No. 1 și 2, Ian. și Febr. 1939.*

Păstorul Ortodox. *Argeș, Anul XX, No. 1, Ianuarie 1939.*

Viața Creștină. *Cluj, Anul V, No. 110, Martie 1939.*

Lumina Satelor. *Sibiu. Anul XVIII, No. 10 Martie 1939.*

Presa Olteniei. *Craiova. Anul IX, No. 1089, Martie 1939.*

Cronica Romanului. *Roman. Anul XVI No. 2, Februarie 1939.*

Conferința. *Revistă București, Anul II No. 12.*

Foaia Oficială. *Mitropolia Bucovinei, Cernăuți. Anul LXXI No. 2, Februarie 1939.*

Legea Românească. *Eparhia ortodoxă Oradia, Anul XIX No. 5 Martie 1939.*

Marea Neagră. *Constanța, Anul XVII, No. 108, 1939.*

Semănătorul Român. *Silistra, Anul VII. No. 176, 1939.*

Strălucitorul. *Constanța, Anul XV, No. 11 și 12, Martie 1939.*

Luminătorul. *Chișinău, Anul LXXII No. 3, Martie 1939.*

Buletinul Eparhiei Argeșului. *No. 2, Februarie 1939.*

Mitropolia Moldovei. *Iași, Anul XV, No. 2 și 3, Martie 1939*

Căminul. *Galați. Anul XV No. 1, Ianuarie 1939.*

Marea Neagră. *ziar, Constanța.*

Buletinul Episcopii. *Cetății Albe Ismail. Anul XIV No. 2 și 3, Februarie și Martie 1939.*

- Cronica Huşilor.** Huşi. Anul VI, No. 2, Februarie 1939.
- Cuvântul Adevărului.** Bixad-Satul Mare. Anul XVII No. 3 și 4, Martie 1939.
- Biserica și Școala.** Arad. Anul LXIII, No. 10 și 11 Martie 1939.
- Viitorul.** București. Anul XXXVII No. 4, Februarie 1939.
- Foaia Plugarului.** Constanța. Anul XIII No. 6 Martie 1939.
- Cuvânt Bun.** București. Anul XII No. 5 Martie 1939.
- Buletin Oficial.** Episcopia R.-Vâlcea. Anul VIII, No. 1 și 2 Ian. și Februarie 1939.
- Apostolul.** Curierul Arhiepiscopiei București. Anul XVI No. 3 din 3 Februarie 1939.
- Păstorul Tutovei.** Bârlad. Anul II No. 1 și 2, Ianuarie și Februarie 1939.
- Eroii Neamului.** București. Anul XII, Martie 1939.
- Vestitorul.** Oradia. Anul XV, 15 Martie 1939.
- Dobrogea Economică.** Constanța. Anul XLVII. Martie 1939.
- Episcopia Hotinului.** Bălți. Anul XIII, Februarie 1939.
- Luminătorul.** Chișinău. Anul LXXII No. 2, Februarie 1939.
- Gânduri dela Mare.** Constanța. Anul II No. 9 și 10 Noembrie și Decembrie 1938.
- Foaia Plugarului.** Constanța. Anul XIII No. 5 Februarie 1939
- Duminica Ortodoxă.** București, Anul XXI No. 11, Ianuarie 1939.
- Lumina Satelor.** Sibiu. Anul XVIII, No. 12, Martie 1939
- Unirea.** Blaj. Anul XLIX No. 7, Februarie 1939.
- România dela Mare.** Constanța. Anul VI, Februarie 1939.
- Ritmul Vremii.** Roman. Anul III, No. 29, Februarie 1939.
- Dimândarea.** București. Anul II No. 17 și 19 Decembrie 1939
- Credința Ortodoxă.** Cernăuți. Anul IX No. 3, Martie 1939.
- Lumină pentru toți.** Pitești. Anul VIII No. 2 Februarie 1939.
-

SPRE ȘTIINȚĂ

**Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.
Schimbul de reviste, trimeteri de articole, abo-
amente și orice corespondență, se va adresa Re-
vistei «Tomis» la Sfânta Episcopie, Constanța.**

ABONAMENTUL:

1 an pentru preoți, epitropi și abonați particulari 120 lei
1 an pentru cântăreți 100 „

Romania

SFÂNȚA EPISCOPIE – CONSTANȚA

Revista "Biserica Ort. Română"

P.C. Sale

Comandului

Biserica Sf. Antim

Parohia

Comuna

Județul

Bucuresti - 6